

## Yhdysvalloissa lapsille vuosittain yli 10 miljoonaa turhaa antibioottikuuria

Mikrobilääkkeitä käytetään lapsilla liikaa. Niillä hoidetaan usein virustauteja, ja valitettavasti lääkkeet ovat vielä laajakirjoisia. Mikrobilääkkeiden turhaa käyttöä on selvitelty Yhdysvalloissa mittavassa rekisteritutkimuksessa (Hersh AL ym. *Pediatrics* 2011;128:1053), jossa käytiin läpi lapsia hoitavien poliklinikoiden potilastietoja. Hoidettuja lapsia oli noin 64 000. Tiedoista poimittiin mm. ikä, määrätty lääke ja ICD-9-koodiin perustuva käyntidiagnoosi.

Mikrobilääkkeen sai viidesosa lapsista. Puolet lapsille määrätystä lääkkeistä oli laajakirjoisia, useimmiten makrolideja. Tavallisin aihe oli hengitystieinfektio. Neljäsosassa tapauksista, joissa hengitystieinfektioon määrättiin mikrobilääkettä, ei

sitä olisi suosituksen mukaan pitänyt kirjoittaa. Tavallisimpia ”väärä” diagnooseja olivat influenssa, bronkiitti ja astma. Näitä huteja arvioitiin Yhdysvalloissa räiskittävän vuosittain yli 10 miljoonaa.

Vaikka Suomi ei olekaan Amerikka, on turha kuvitella asioiden olevan täällä olennaisesti paremmalla tolalla. Väestömäärään suhteutettuna turhia kuureja määrättäisiin meillä noin 200 000. Lääkkeen laatua koskeva havainto käy myös yksin: kapeakirjoisen amoksisilliinin käyttö on Suomesakin vähentynyt ja vastaavasti sekä makrolidien että amoksisilliini-klavulaanihappoyhdistelmän käyttö lisääntynyt – ilman mitään perusteita.

Lääkkeitä siis määrätään usein virustauteihin ja käytetyt lääkkeet ovat

liian laajakirjoisia. ”So not” sanoisi entinen mäkihyppääjä. Tiedämme kaikki mikrobilääkeresistenssiongelmien lisääntyvän. Lisäksi tietoa mikrobilääkkeiden suolistoflooralle aiheuttamista pitkäaikaisistakin muutoksista karttuu koko ajan enemmän ja enemmän (Dethlefsen L ym. *PNAS* 2011;108 Suppl 1:4554). Mikrobilääkkeet ylipäättään – ja laajakirjoiset erityisesti – muuttavat suolen bakteerikasvustoa, minkä seuraukset saattavat vuosien saatossa olla ikäviä. Lääkkeet nimittäin tuhoavat myös suolessa asustavia hyödyllisiä, suojaavia mikrobeja. Varmaa onkin, että opittuamme näistä asioista enemmän joutuvat nykyiset hoitomme entistä kriittisemmän tarkastelun kohteeksi. ■ HSx